

Hadsel Kommune
Rådhusgata 5
8450 STOKMARKNES

Deres ref.:
24/00404-3

Deres dato:
23.02.2024

Vår ref.:
24/3344-2
24/23511

Vår dato:
14.03.2024

Fylkeskommunens uttalelse - søknad om dispensasjon fra Interkommunal kystsoneplan for Vesterålen - Hadsel kommune

Nordland fylkeskommune har 26.2.2024 mottatt ovennevnte søknad fra Hadsel kommune i brev datert 19.02.2024, til uttalelse innen 15.03.2024.

Det er Holmøy Havbruk AS (HH) som søker om dispensasjon for å kunne øke biomassen på sin lokalitet Stretarneset i Hadsel kommune. Lokaliteten for øvrig er uendret siden 2015. Fordi det ikke ble avsatt tilstrekkelig areal for eksisterende fortøyninger på lokaliteten i interkommunal kystsoneplan for Vesterålen, har det etter Hadsel kommunes vedtak av kystsoneplanen 21.06.2023 oppstått behov for dispensasjon for endring av biomassen.

I søknaden står blant annet:

«HH har ikke gjort noen endringer i anleggskonfigurasjon for lokaliteten etter innvilget tillatelse i 2015, og planlegger heller ingen endringer. Vi var ikke involvert i etablering av kombinasjonsareal rundt anlegget, og størrelse på denne sonen, under arbeidet med ny kystsoneplan. Denne endringen gjør at vi i dag har en lokalitet som ikke er i henhold til gjeldende arealplan.»

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vannforskriften, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse:

Merknader

Gjennom Fylkesplan for Nordland 2023-2025 er det fastsatt at arealforvaltningen i fylket skal være bærekraftig, forutsigbar og basert på kunnskap og oppdaterte planer. Det er derfor etter fylkeskommunens syn uheldig at den nylig vedtatte kystsoneplanen ikke ble tilstrekkelig bearbeidet til å hjemle den faktiske arealbruken på det tidspunktet den ble utformet.

Nordland fylkeskommune ved fylkesråd for plan og næring fremmet den 16.06.2022 innsigelse til flere elementer i planforslaget da kystsoneplanen var på høring. Dette begrunnet blant annet med at næringsinteressene sett fra et havbruksperspektiv ble vurdert ikke tilstrekkelig ivaretatt. Det ble også påpekt at en rekke akvakulturområder ble vurdert som u hensiktsmessig utformet i planforslaget, fordi det ikke var gjort en kritisk gjennomgang av eksisterende plangrunnlag i arbeidet med kystsoneplanen.

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Plan og analyse
Lill-Anita Horn
Tlf.: 75650575

Det ble blant annet fremmet konkret innsigelse til VA16 Stretarneset med tilgrensende VKA, med følgende forklaring:

«Eksisterende lokalitet. VA gjenspeiler ikke godkjente anlegg. Fortøyninger nærmest anlegget vil sannsynligvis også være grunnere enn 25 m. Godkjente fortøyninger ligger i planforslaget i hovedformålet, hvor akvakultur ikke er tillatt. Konflikt med bestemmelse 4.2. og 4.5 a) og b).»

Innsigelsen ble opprettholdt av fylkesråden i ytterligere to omganger, men til sist trukket 31.3.2023 fordi bestemmelser og utstrekning av VA-formålet ble endret. Hensikten med innsigelsen var å bidra til en best mulig plan med tilstrekkelig fleksibilitet til å gi forutsigbarhet for næringsaktørene. At bedriften nå må søke dispensasjon for å kunne øke biomassen uten andre endringer på anlegget, illustrerer hvorfor fylkeskommunen mente det påviste arealavviket måtte bringes i orden innen vedtak av kystzoneplanen.

Søker påpeker at man under arbeidet med ny kystzoneplan ikke var involvert i etablering av og størrelse på kombinasjonsareal rundt anlegget. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at det i kystzoneplanprosessen var lagt opp til medvirkning ut over plan- og bygningslovens minstekrav. Det var også godt tilrettelagt for å følge planprosessen i regionrådets innsynsverktøy, samt gi innspill til planarbeidet. I tillegg viste fylkeskommunen i møter underveis i planprosessen til at næringa måtte trekkes aktivt med i planleggingen.

Av kart vedlagt i søknaden kan det også se ut til at det søkes om endring av planen. Det foreligger en begrunnet søknad om dispensasjon, og det er dispensasjonssøknaden fylkeskommunen uttaler seg til. Dersom kommunen skulle ønske å endre planen til å omfatte reelt fortøyningsareal, ville det være i tråd med fylkeskommunens anbefalinger i planprosessen. Imidlertid vil en slik type planendring kreve egen høring med tanke på andre arealbruksinteresser.

Nordland fylkeskommune er kjent med at Hadsel er i prosess med revisjon av kommuneplanens arealdel for landområdene. Et mulig scenario for å kvalitetssikre kystzoneplanen opp mot etablert arealbruk, kan være å gjøre dette samtidig med kommuneplanens arealdel.

Akvakultur

Fylkeskommunene er koordinerende og sluttbehandlende myndighet for akvakultursøknader på land og i sjø. For å kunne søke om akvakultur er det krav om at lokaliteten ikke er i strid med vedtatte arealplan etter plan- og bygningsloven. Dersom dispensasjon ved Stretarneset gis kan tiltakshaver søke om aktuell endring ved lokaliteten. Akvakultursøknader er gjenstand for en grundig vurdering hvor både lokaliseringkommune og sektoretater som Kystverket, Mattilsynet, statsforvalteren og Fiskeridirektoratet er involvert. Fylkeskommunen avgjør ved sluttbehandlingen om tillatelse kan gis eller ikke etter akvakulturloven.

Fiskeri

Den eksisterende lokaliteten ligger i et område hvor Fiskeridirektoratet har kartlagt beiteområde og fiskeplass med passive redskap etter flere arter. Registreringene har en betydelig utstrekning og Nordland fylkeskommune vil vise til Fiskeridirektoratet og deres kartverktøy [Yggdrasil \(arcgir.com\)](https://arcgir.com) for nærmere informasjon om fiskeriinteressene i område. Ettersom anlegget allerede er etablert, og søknaden ikke innebærer utvidet arealbruk,

vurderes det at en eventuell dispensasjon ikke vil føre til bruksmessige innskrenkninger av området som er kartlagt som fiskeplass.

Kulturminner og kulturmiljø

Tiltaket er sjekket mot våre arkiver. Så langt Nordland fylkeskommune kjenner til, er ikke tiltaket i konflikt med kjente verneverdige kulturminner på land.

Siden tiltaket omfatter sjøbunn, viser fylkeskommunen til egen marinærkeologisk uttalelse fra Norges arktiske universitetsmuseum. Det forutsettes at deres uttalelse legges til grunn for vedtaket.

Vannforvaltning

Det står i søknaden at det planlegges å søke om økt MTB for lokaliteten. Fylkeskommunen ber kommunen om å vurdere søknaden opp mot [regional vannforvaltningsplan](#) og [Vann-nett](#). Anlegget er lokalisert i «Eidsfjorden ytre» (vannforekomstID [0365020100-3-C](#)), som er registrert med svært god miljøtilstand og udefinert kjemisk tilstand. Miljømålet for vannforekomsten jf. regional vannforvaltningsplan er god økologisk og kjemisk tilstand. Kommunen må i sin behandling av søknaden vurdere hvilken effekt tiltaket vil kunne ha på vannforekomsten. Dersom tiltaket vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep.

Dispensasjon

Plan- og bygningsloven er klar på at vilkårene for å gi dispensasjon er strenge, dispensasjoner kan bidra til å undergrave planen som styringsverktøy.

For at kommunen skal kunne gi dispensasjon, må begge følgende vilkår i plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd, være oppfylt:

- Hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, lovens formålsbestemmelse eller vesentlige regionale eller nasjonale interesser, kan ikke bli vesentlig tilsidesatt.
- I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene.

I følge pbl § 19-2 første ledd kan det settes vilkår for et eventuelt dispensasjonsvedtak. Vilkår som kan bidra til å minimere uheldige virkninger av en dispensasjon vil være særskilt relevante å vurdere.

Oppsummering

Nordland fylkeskommune mener det er prinsipielt uheldig å dispensere fra den nylig vedtatte kystsoneplanen. Spesielt siden dispensasjonen kunne vært unngått dersom fylkeskommunens merknader ved høring av planforslaget ble innarbeidet i planen.

Fylkeskommunen vurderer likevel at en dispensasjon for å optimalisere anlegget som omsøkt, ikke vil være vesentlig i strid med regionale interesser som de kommer fram i fylkesplanen. Det legges her vekt på at anlegget allerede er etablert. Og under forutsetning av at kommunen vurderer at søknaden oppfyller vilkårene jf. pbl § 19-2. I så tilfelle vil ikke fylkeskommunen fraråde at det gis dispensasjon.

Nordland fylkeskommune ber om å få tilsendt vedtaket når det foreligger.

Med vennlig hilsen

Silje Charlotta Wästlund
faggrupeleder plan og analyse

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kontaktinformasjon

Tema	Navn	E-post
Kulturminner	Stine Grøvdal Melsæther	stigro@nfk.no
Plan og øvrig	Lill-Anita Horn	lilhor@nfk.no

Kopi til

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	Brumunddal
	Postboks 383		
Norges arktiske universitetsmuseum	Postboks 6050 Langnes	9037	TROMSØ
Statsforvalteren I Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø